

Blij met boef in de stamboom

In je stamboom een boef ontdekken, 'is de kers op de taart.' Onderzoekers van familie genoten van 'genealogiedag'.

door **Harry van der Ploeg**

ARNHEM - Topdrukte in het Gelders Archief. Te midden van een woud van beeldschermen en boeken tikken nijvere mannen en vrouwen trefwoorden in om hun onderzoek naar verre verwanten verse zuurstof te geven. Het was 'genealogiedag' afgelopen zaterdag in het zwaar gepantserde gebouw aan de Westervoortsedijk in Arnhem.

„Mij is verteld dat het pand zo sterk is dat onze depots zelfs intact blijven als er een vliegtuig bovenop stort”, onthult Michiel van der Ploeg van het Gelders Archief tijdens een rondleiding door het doolhof van computergestuurde kasten. Het meest gebruikte depot staat dicht bij de studiezaal, zodat liefhebbers snel hun opgevraagde stukken kunnen krijgen. Het rechterlijk archief blijkt heel populair bij stamboomonderzoek. Een boef in je oude familie vinden is mooi. „De kers op de taart”, glimlacht Van der Ploeg. Voorzitter Cees Heystek van Hobby Computer Club HCC Genealogie bevestigt dat volmondig. „Ik ben veertig jaar geleden begonnen met onderzoek naar mijn familie. Mijn hart begon hard te bonzen toen ik een zwart schaap ontdekte in 1757. Een smokkelaar van brood, 1.100 gulden boete kreeg hij. Daarna was ik verkocht en sindsdien steek ik ook anderen aan. Genealogie is een ongeneeslijke geslachtsziekte. Niet kwaadaardig maar heel besmettelijk.” De virusdragers verrichten hun noeste arbeid tegenwoordig via

■ Michiel van der Ploeg (links) loodst een gezelschap van stamboomonderzoekers door het depot van het Gelders Archief. Met stikstofleidingen in het gebouw wordt het zuurstofgehalte op 17 procent gehouden. „Dat is te vergelijken met de ijle lucht op een berg van 2.200 meter hoogte.” foto Rolf Hensel

het internet, waar een stuwmeer van variaties op databanken rond genealogie is te vinden. Maar voor het diepgaande werk blijft niettemin ook het raadplegen van echte stukken belangrijk. Onder de kenners ontspint zich een discussie over het bladeren door oude documenten. „Het verplichte gebruik van handschoenen begint uit te raken, omdat ook veel stukken gedigitaliseerd zijn.”

De originele stukken leveren onverwachte problemen op. Want onderzoek naar je 'roots' heeft zo zijn risico's. „Dat heeft te maken met arseen”, vertelt onderzoeker Femke Nijveldt uit Drenthe. Ze kwam met haar naspeuringen

naar haar oude familie geregeld in Arnhem terecht maar later ook in 'gevaarlijke archiefstukken' uit Suriname in het Nationaal Archief in Den Haag.

Ze maakt een gebaar van iemand die een vinger nat maakt om lekker door te kunnen bladeren. „Niet doen, dat is dus link. Want er werd vroeger rattengif gebruikt om te voorkomen dat die beesten

“**Handen wassen moet. Op oude documenten kan arseen zitten, rattengif**

Femke Nijveldt, onderzoeker

archiefstukken zouden aanvreten. Vandaar het gebod om na gebruik en tijdens pauzes je handen heel goed te wassen. Er zit gewoon een briefje bij de stukken van het ministerie van Volksgezondheid om mensen te waarschuwen.” Heystek bevestigt dat het zoeken naar verre verwanten de laatste tijd een extra impuls krijgt dankzij het televisieprogramma *Verborgen Verleden*. De laatste onthulling was daar dat cabaretier en presentator Ruben Nicolai afstamt van zeeheld Witte de With, Willem van Oranje, tovenaars Sir Michael Scott en Karel de Grote. Onder het gezelschap in Arnhem blijkt dat de meeste mensen heel tevreden

zijn met wat minder. De rondleidingen door het archief blijven maar doorgaan. Gids Van der Ploeg heeft ook een waarschuwing in petto. „Het zuurstofgehalte van deze depotruimten houden we op 17 procent. Dat is te vergelijken met de ijle lucht op een berg van 2.200 meter hoogte. Sommigen mensen kunnen daar niet tegen.” Het zuurstofgehalte wordt zo laag gehouden omdat dit de archiefstukken perfect conserveert. Van der Ploeg: „Je kunt hier ook een hometrainer neerzetten. Dan kun je vast gaan oefenen voor een bergetappe.”

genealogie.hcc.nl

Hoe je met weinig geld toch nog veel kunt doen

door **Marc van Onna**

ARNHEM - „Daar komt de bruid, daar komt de bruid!” Met een bruidsmodeshow kende het evenement Meer met Minder bij kringloopwinkel 2Switch aan de Westervoortsedijk in Arnhem gisteren een daverend begin. Het evenement voor en door mensen met een verstandelijke beperking, liet zien hoe je met weinig geld toch nog veel kunt doen. Want wat staat er bij stil dat je bij de kringloop ook bruidskleding kunt krijgen?

Ineke Kleinpenning van het mede-organiserende MEE Gelderse Poort, legt uit dat de crisis ook gehandicapten treft. Zij leven vaak van een minimuminkomen. „Ook zij vragen zich af hoe je er nog leuk uit kunt zien als de telefoon- en stroomrekening steeds duurdurder wordt en waarop je dan nog kunt bezuinigen.” Dorien Ederveen van Onderling

Sterk Arnhem, een belangenvereniging van en voor mensen met een verstandelijke beperking, trad op als gastvrouw. Zij vertelde dat ze minder geld tekortkomt sinds ze twee rekeningen heeft. De ene is voor de vaste lasten. Als er iets overblijft gaat dat naar de andere rekening. Zo houdt ze overzicht. Ederveen blijkt niet de eerste de beste. Ze bedacht met mensen van Zorgbelang Gelderland het spel 'Doe je Mee?' Dat werd gisteren officieel gepresenteerd. Het is geïnspireerd op het spel 'Steekje los', dat deze maand de Hersenboekal 2014 won, een prijs van de hersenstichting. Dat spel maakt de gevolgen van hersenaandoenin-

► **Meer met Minder, voor en door mensen met een verstandelijke beperking, leert creatief met geld omgaan**

gen bespreekbaar. Ederveen vond het veel te moeilijk en bedacht een variant voor mensen met een lichte verstandelijke handicap. Er komen vragen in voor als 'Wat doe je als je ziek bent' en 'Wat voor baan zou je graag willen'. De nadruk ligt net als bij Meer met Minder niet op wat mensen met een beperking niet kunnen, maar op wat ze allemaal wél kunnen. Ook voor mensen zonder beperking viel er genoeg te beleven. Er was een beautysalon, een kraam met vers fruit, en een dj zorgde voor vrolijke muziek. Er was ook veel nuttige informatie te krijgen. Bijvoorbeeld van Rijn IJssel dat laaggeletterdheid te lijf gaat of van de formulierenbrigade. Een 'zuinige' tip van de budgetcoaches van Geldblik: „Pin een vast weekbedrag, stop dat in je portemonnee en laat het daarbij.” Volgens Ederveen is dat sowieso de gouden tip: nooit meer uitgeven dan er binnenkomt.

■ Het evenement Meer met Minder begon met een show van bijzondere bruiden. foto Rolf Hensel